

Scenariusz zajęć outdoorowych

1. INFORMACJE WSTĘPNE

- Tytuł innowacji: Zielone Skrzydła Dzieciństwa
- Temat zajęć: Sznur jesiennych tajemnic
- Poziom edukacyjny: edukacja wczesnoszkolna
- Czas trwania zajęć: 2-3 godziny

2. CELE OGÓLNE

Rozwijanie u dzieci kompetencji:

- obserwacji i uważności wobec przyrody,
- świadomości własnych emocji i umiejętności ich wyrażania w sposób adekwatny do sytuacji,
- pracy w grupie i współpracy,
- koncentracji uwagi i percepcji sensorycznej,
- kreatywności w działaniu i tworzeniu z materiałów naturalnych,
- podstawowych kompetencji przyrodniczych i matematycznych (porównywanie, klasyfikowanie, symetria).

3. CELE SZCZEGÓŁOWE (operacyjne):

Uczeń/uczennica:

- wie, jakie zmiany zachodzą w przyrodzie jesienią (kolor liści, opadanie liści, dary przyrody),
- wie, czym jest unerwienie liścia i do czego służy,
- zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i ochrony przyrody podczas spacer,
- umie obserwować przyrodę wszystkimi zmysłami (wzrok, słuch, węch, dotyk),

- umie segregować i klasyfikować dary przyrody według koloru, kształtu lub gatunku,
- umie tworzyć wzory symetryczne z materiałów naturalnych,
- rozumie, że przyroda zmienia się sezonowo i te zmiany można obserwować,
- rozwija koncentrację i cierpliwość podczas wykonywania zadań,
- rozumie, że kontakt z przyrodą może wpływać na jego samopoczucie,
- rozwija umiejętność słuchania siebie i innych w grupie,
- doświadcza relaksu i wyciszenia poprzez spacer i chwile ciszy.

4. METODY I FORMY PRACY

- **Metody:** pogadanka , obserwacja, doświadczenie praktyczne, gry dydaktyczne, instrukcja, pokaz, refleksja.
- **Formy:** praca indywidualna, grupowa, zbiorowa

5. ŚRODKI DYDAKTYCZNE

- lina, sznurek, materiały przyrodnicze, koszyki/torby papierowe na dary przyrody, karty liści (z ilustracjami i nazwami), lupy dla dzieci, karty z zadaniami „Zadanie z liną”

6. TREŚĆ ZAJĘĆ (zakres realizowanego materiału)

- Obserwacja jesiennej przyrody wszystkimi zmysłami
- Zadania praktyczne z liną/sznurkiem
- Eksploracja i doświadczenia przyrodnicze
- Rozwijanie kompetencji społecznych i poznawczych

7. PRZEBIEG ZAJĘĆ

- Etap wstępny:

Nauczyciel przedstawia temat i cel spaceru:

Dziś wybierzemy się na spacer uważności w towarzystwie liny. Lina pomoże nam zobaczyć, jak długa jest droga. Spróbujemy naprawdę zobaczyć, usłyszeć i poczuć jesień. Zatrzymamy się, żeby odkryć, co zwykle nam umyka.

Przypomnienie zasad:

- idziemy powoli,
- w ciszy,
- obserwujemy,
- szanujemy przyrodę.

- Etap główny

Spacer przeplatany zadaniami z liną/sznurkiem:

spacer ze wzrokiem → losowanie karty z liną → spacer ze słuchem → zadanie z liną itd.

1.1 Wzrok

Zwroty nauczyciela:

- „Zanim wyruszamy, zatrzymajcie się na chwilę. Jak się dziś czujecie?”
- „Pokażcie dłoń – ile macie dziś energii? Mało, średnio, dużo?”
- „Co wam dziś towarzyszy: spokój, ciekawość, radość, a może trochę zmęczenia?”
- „Zabierzcie ze sobą w spacer jedną myśl albo uczucie, które macie w sobie – zobaczymy, czy się zmieni.

Spacer uważności:

- Dzieci idą powoli, rozglądając się wokoło w wybranym terenie (park, ogród, las).
- Nauczyciel pyta: „Rozejrzyjcie się – jakie kolory widzicie najczęściej?”

Lupa badacza przyrody:

- Dzieci otrzymują lupy.
- Zadaniem jest odnaleźć liście przedstawione w karcie, zaobserwować kształt, kolor i unerwienie liścia.
- Na kartach dzieci zaznaczają znalezione gatunki lub kolorują liście w wersji czarno-białej.

Zbieranie liści:

- Zbieramy tylko te, które spadły na ziemię – zgodnie z zasadami uważności.

Zadanie z liną:

- Lina ułożona w formę szachownicy.
- Dzieci segregują liście:
 - a) według koloru
 - b) według gatunku drzew (karty z liśćmi i podpisami)
- Pytania problemowe:
 - Dlaczego liście zmieniają kolory?
 - Co to jest unerwienie liścia i do czego służy?

1.2 Słuch 💡

Spacer uważności:

- Dzieci zamykają oczy i wsłuchują się w las: wiatr, ptaki, szum drzew, krople wody.
- **Zwroty nauczyciela:**
- „Zamknijcie oczy. Jakie emocje pojawiają się, gdy słuchacie tych dźwięków?”
- „Czy ten szelest liści jest spokojny, czy może trochę wesoły?”
- „Czy w ciszy czujecie się dobrze, czy to dla was trudne?”

Zadanie z liną:

- Lina rozciągnięta między drzewami w formie ścieżki dla dłoni, zakończona suptem. Nauczycielu: zakończ ją suptem – to znak, że trasa się kończy.

- Dzieci idą po linie z zamkniętymi oczami, trzymając ją i uważnie nasłuchując dźwięków jesieni.

1.3 Węch 🐾

Spacer uważności:

- Nauczyciel mówi: „Poczujcie, jak pachnie las po deszczu. Jak pachnie jesień? Czy powietrze pachnie wilgocią, liśćmi, ziemią?”
- „Czy któryś zapach przypomina wam coś miłego?”

Zadanie z liną – „Leśni szperacze”:

- Dzieci szukają i zbierają dary przyrody: szyszki, kasztany, liście, kawałki kory, mech, patyki.
- Przypomnienie zasad: nie zrywamy liści z drzew, nie łamiemy gałęzi, nie przeszkadzamy zwierzętom.
- Po zakończeniu dzieci prezentują swoje znaleziska w kręgu ułożonym z liny.

Zadanie dodatkowe – Oś symetrii:

- Dzieci układają wzory z darów przyrody po jednej stronie liny.
- Druga strona odtwarza lustrzane odbicie.
- Po każdej rundzie grupy mogą się zamieniać rolami.

2.4 Dotyk 🐾

Spacer uważności:

- Nauczyciel mówi: „Dotknijcie kory drzewa lub liścia – jak się z tym czujecie?”
- „Czy przyroda potrafi uspokajać dotykiem?”

Zabawa z liną – „Dary przyrody na linie”:

- Lina na ziemi, na niej różne dary przyrody – każdy symbolizuje jedną parę dzieci.
- Dzieci w dwóch drużynach ustawione naprzeciw siebie.

- Nauczyciel wywołuje nazwę daru przyrody np. „Szyszka!”.
- Dzieci biegną do liny i próbują zdobyć właściwy dar jako pierwsze.
- Punkty dla drużyny za szybkość.
- Można urozmaicać – np. dwie nazwy naraz, skakanie na jednej nodze zamiast biegu.

Podsumowanie:

- Dzieci dzielą się wrażeniami – co pomogło szybciej zareagować? Wzrok, słuch czy pamięć?
- Rozmowa o różnorodności darów przyrody – kształty, faktury, kolory.
- „Jak się teraz czujecie – po spacerze?”
- „Czy coś się zmieniło w waszym nastroju?”
- „Co najbardziej wam się podobało i dlaczego?”
- „Gdybyście mieli nadać dzisiejszemu spacerowi kolor emocji, jaki by to był?”
- „Z czym chcecie wrócić ze spaceru – z radością, spokojem, ciekawością?”

- Etap końcowy „Sensoryczna kompozycja”
- Nauczyciel zwraca się do uczniów:

„Usiądźcie wygodnie, zamknijcie oczy i przypomnijcie sobie dźwięk, zapach lub kolor, który dziś najbardziej zapamiętaliście.”

- Następnie każde dziecko otrzymuje przykrywkę z pudełka po butach, na której przyklejone są paski taśmy dwustronnej. Zadaniem dzieci jest stworzenie sensorycznej kompozycji z darów przyrody, które zebrały podczas spaceru – liści, szyszek, kasztanów, patyków czy mchu.

8. EWALUACJA (sprawdzenie realizacji założonych celów)

Prezentacja sensorycznych kompozycji – dzieci pokazują swoje prace z darów przyrody, a nauczyciel sprawdza zgodność z kryteriami:

- różnorodność użytych materiałów (liście, szyszki, kasztany, patyki, mech),
- estetyka i staranność wykonania,
- zastosowanie obserwowanych cech przyrody (kolor, kształt, faktura),

- umiejętność opowiedzenia o swoim doświadczeniu sensorycznym (dźwięk, zapach, dotyk).
- **Rozmowa podsumowująca** – dzieci odpowiadają na pytania:
 - Co najbardziej zapamiętaliście z dzisiejszego spaceru?
 - Jakie dary przyrody udało wam się znaleźć i dlaczego wybraliście właśnie te?
 - Co było najciekawsze w obserwacji zmysłowej?

9. BIBLIOGRAFIA

10. ZAŁĄCZNIKI

Karty liści – ilustracje liści różnych gatunków drzew z nazwami, do rozpoznawania i kolorowania.

„Lupa badacza przyrody” – karta z lupą, krótkie wskazówki, jak używać lupy do obserwacji liści i innych elementów przyrody.

Przykładowe zadania z linią – karty z opisem poszczególnych zadań: układania szachownicy, tworzenia wzorów symetrycznych, gry „Dary przyrody na linie”, „Leśni szperacze”.

11. UWAGI DO REALIZACJI ZAJĘĆ (merytoryczne i organizacyjne)

Czas trwania spaceru uważności należy dostosować do możliwości i tempa grupy.

Zachęcać dzieci do ciszy i uważności, ale pozwolić też na krótkie komentarze i pytania.

